

Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor

kojenecké ústavy a dětské domovy

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2012. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v části 98 ze dne 26.9.2011, formou vyhlášky č. 275/2011 Sb., která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvem. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o zdravotnických zařízeních a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Výkaz vyplňuje samostatně každý kojenecký ústav a dětský domov (dále ZJ), ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele.

Elektronické šablony pro vyplňování a předávání dat budou k dispozici na webové aplikaci pro jejich sběr: <https://snzr.uzis.cz/cud/index.html>. Pokud nemá ZJ vhodné technické vybavení, může výjimečně předat pracovišti ÚZIS ČR vyplněný výkaz v listinné podobě.

Termín předložení: výkaz doručte do 15 dnů po ukončení sledovaného období.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 – vymezení pojmů, § 10 – program statistických zjišťování a § 26 – správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 – povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 – poskytování důvěrných statistických údajů a § 25 – správní delikty).

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

Výkazy řady A (MZ) 1-01 jsou sestaveny ve tvaru univerzální matice (tabulky) pro zpracování počítačem. Při vyplňování platí zásada, že se vyplňují pouze předepsané kolonky. Část výkazu, která je začerněná, se nevyplňuje. V případě nulového údaje se do příslušné kolonky na papírovém formuláři uvede pomlčka „-“.

U druhu ZZ se v názvu výkazu škrtná nevhodný název.

Kojenecké ústavy a dětské domovy pro děti do 3 let věku

Jsou zařízení pečující o všestranný rozvoj dětí, jejichž vývoj je ohrožen nebo narušen z důvodů zdravotních, zdravotně-sociálních a sociálních. Pobyt dítěte v zařízení je třeba chápat jako dočasný, k vyřešení situace, pro kterou bylo dítě do zařízení přijato.

Oddíl I. Pracovníci ve zdravotnictví

V ř. 11, 12 se sleduje evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů vybraných kategorií pracovníků. Charakteristika jednotlivých kategorií pracovníků je určena zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška MZ ČSR č. 77/1981 Sb. byla zrušena v červnu 2004 (vyhláškou č. 393/2004 Sb.).

Vybrané kategorie pracovníků jsou uvedeny ve sl. 1 až 6 (lékaři, fyzioterapeuti, ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu, zdravotně-sociální pracovníci a ostatní odborní pracovníci). Podrobnější vysvětlivky k evidenčnímu počtu zaměstnanců, k zaměstnavatelům, ke kategoriím pracovníků a tabulky pro přepočty úvazku jsou uvedeny v samostatných pokynech „METODICKÉ VYSVĚTLIVKY“, které jsou k dispozici na pracovišti ÚZIS ČR a na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

- sl. 2 Fyzioterapeuti - § 24 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 3 ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 4 ze sl. 3 sestry - § 5 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 5 ze sl. 3 zdravotně-sociální pracovníci - § 10 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 6 Ostatní odborní pracovníci
Patří sem odborní pracovníci oddělení (pracoviště, zařízení), kteří nejsou uvedeni ve sl. 1 až 5.
- ř. 11 ve sl. 1 až 6 se vyplňuje počet fyzických osob pracujících na oddělení (pracovišti) k 31.12.
- ř. 12 přepočtené počty (úvazky k 31.12.) - rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12.
Přepočet a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.
- ř. 13 smluvní pracovníci (úvazek k 31.12.)
Do tohoto řádku patří pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení, ale nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotlivky. Pracují tedy buď:
 - na dohodu (o provedení práce nebo o pracovní činnosti - placeno z ostatních osobních nákladů (OON)),
 - na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku),
 - jako spolupracující rodinný příslušník,
 - fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce

ř. 14 Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) se uvádí za vykazované období na 2 desetinná místa takto:

$$\frac{\text{součet přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období}}{\text{počet měsíců sledovaného období}}$$

Oddíl II. Činnost

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají.

ř. 21, sl. 1 počet míst v zařízení k 31.12.

ř. 21, sl. 5 ze sl. 1 - z celkového počtu míst v zařízení se uvede, kolik bylo k 31.12. využito pro matky resp. jiný doprovod přijímaný s dítětem. Zároveň se zde uvedou i místa, která byla využita pro matky před porodem.

ř. 22, sl. 1 počet přijatých dětí celkem
Zde se znovu nezapočítávají děti, jejichž pobyt v ústavu byl dočasně přerušen hospitalizací, pobytem v léčebně nebo ozdravovně nebo byly pouze dočasně propuštěny na přechodný pobyt k rodičům nebo jiným fyzickým osobám (včetně budoucích náhradních rodičů). Započítávají se však zde děti, které se vrátily zpět do dětského zařízení z neúspěšné adopce.

ř. 22, sl. 2 až 4 **důvod přijetí (pobyту) dítěte:**

sl. 2 **zdravotní** - zejména nutnost trvalé či dlouhodobé speciální ošetrovatelské péče (dítě s kombinovaným handicapem, tracheostomií, vyžadující dlouhodobou oxygenoterapii, použití sond, aj.), potřeba dlouhodobé intenzivní rehabilitační péče, diagnostika a léčba dětí s rizikovou anamnézou (sy. týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte, abusus návykových látek u matky, sy. opuštěného dítěte, aj.), diagnostika pro stanovení zdravotní a sociální prognózy dítěte (před umístěním např. do náhradní rodinné péče), nemoc či hospitalizace rodičů, infekční onemocnění v rodině, respitní a úlevná péče

sl. 3 **zdravotně-sociální** - zejména každá situace, kdy dítě pro své postižení - handicap, nemůže vyrůstat v rodině, i když nevyžaduje výše uvedenou speciální ošetrovatelskou péči (půjde zpravidla o děti umístěné resp. odložené rodiči právě pro jejich postižení); případně zácvik rodičů před propuštěním dítěte

sl. 4 **sociální** - zejména okamžitá pomoc dítěti a rodině v tíživé sociální situaci nebo jiný důvod přijetí dítěte považovaného za zdravé, které nevyžaduje žádnou diagnostickou či terapeutickou lékařskou a ošetrovatelskou péči (rodiče ve výkonu trestu, dítě před umístěním do náhradní rodinné péče, rozvrat v rodině aj.) U těchto dětí bude zpravidla vydáno předběžné opatření nebo nařízena ústavní výchova.

ř. 23, sl. 1 z ř. 22, sl. 1 se uvedou děti přijaté do zařízení na základě souhlasu rodičů (rodiče) nebo jiného zákonného zástupce dítěte

ř. 24, sl. 1 z ř. 22, sl. 1 se uvedou děti přijaté do zařízení na základě rozhodnutí soudu o předběžném opatření (§ 76a občanského soudního řádu)

ř. 25, sl. 1 z ř. 22, sl. 1 se uvedou děti přijaté do zařízení na základě nařízené ústavní výchovy (§ 46 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů)

ř. 26, sl. 1 z ř. 22, sl. 1 se uvedou děti, které byly opakovaně přijaty do dětského zařízení z důvodů selhání vlastní rodiny

ř. 27, sl. 1 z ř. 22, sl. 1 se uvedou děti, které byly opakovaně přijaty do dětského zařízení z důvodů selhání náhradní rodinné péče formou osvojení

ř. 28, sl. 1 z ř. 22, sl. 1 se uvedou děti, které byly opakovaně přijaty do dětského zařízení z důvodů selhání jiné formy náhradní rodinné péče

ř. 29, sl. 1 počet propuštěných dětí

sl. 2 až sl.4 počet propuštěných dětí, které před propuštěním pobývaly v zařízení z důvodů - zdravotních, zdravotně-sociálních, sociálních

Zde se nezapočítávají děti, jejichž pobyt v ústavu byl dočasně přerušen hospitalizací, pobytem v léčebně nebo ozdravovně.

V případě, že dítě bylo trvale umístěno do náhradní rodiny na základě řádného rozhodnutí o adopci, pak se do počtu propuštěných dětí započítává.

ř. 30, sl. 1 počet zemřelých dětí - vykáží se zemřelé děti, které byly ve stavu kojeneckého ústavu resp. dětského domova, i když zemřely mimo KÚ resp. DD (např. v nemocnici).

ř. 31, sl. 1 počet dětí, které zůstaly v zařízení k 31.12.

sl. 2 až 4 počet dětí, které zůstaly v zařízení k 31.12. z důvodů zdravotních, zdravotně-sociálních a sociálních

ř. 32, sl. 1 skutečnou kapacitou zařízení v počtu ošetrovacích dnů se rozumí součet denních stavů provozuschopných míst, tj. počet míst x 365(366) - počet dnů vyřazení míst z provozu. Provozuschopným místem rozumíme každé místo, na které lze přijmout kojence či dítě do ošetřování.

ř. 33, sl. 1 počet ošetrovacích dnů celkem = součet denních stavů dětí v zařízení

Do úhrnného počtu ošetrovacích dnů se započítávají i ty dny, kdy pobyt dítěte v ústavu byl dočasně přerušen hospitalizací nebo dítě bylo na návštěvě ve vlastní či náhradní rodině (místo v ústavu je i nadále obsazené). Nezapočítávají se však ty dny, kdy dítě bylo trvale umístěno do náhradní rodiny na základě řádného rozhodnutí o adopci.

Oddíl III. Propuštěné děti (počet)

Zde se nezapočítávají děti, jejichž pobyt v ústavu byl dočasně přerušen hospitalizací, pobytem v léčebně nebo ozdravovně nebo byly pouze dočasně propuštěny na přechodný pobyt k rodičům nebo jiným fyzickým osobám (včetně budoucích náhradních rodičů).

sl. 1 uvádí se následující pobyt dětí po propuštění z KÚ resp. DD (z II. oddílu z ř. 29, sl. 1)

sl. 2 až 5 sleduje se délka pobytu dětí od přijetí do ukončení pobytu v KÚ resp. DD

ř. 42 až ř. 44
sl. 6 ze sl. 1 se uvedou děti propuštěné do mezinárodního osvojení

Oddíl IV. Doplnující údaje

- ř. 71, sl. 1 Uvedou se všechny matky přijímané s dítětem, respektive jiný doprovod přijímaný s dítětem, v průběhu roku.
- ř. 72, sl. 1 Uvedou se všechny matky, které byly do zařízení přijaty před porodem.
- ř. 73 a 74 uvede se počet dětí se státním občanstvím (ř. 73 - českým, ř. 74 - jiným), které byly ve sledovaném roce přijaty (sl. 1), propuštěny (sl. 2), zemřely (sl. 3) a zůstaly v zařízení koncem roku (sl. 4)
- ř. 75 rozumí se počet dětí, které jsou věkem nad věkovou hranici stanovenou zřizovatelem (do 1, do 3, popř. do 6 let)
- ř. 76 za děti se speciálními potřebami lze považovat takové děti, které pro svůj tělesný nebo duševní stav, vrozenou nebo získanou vadu nebo chronické onemocnění projevují nedostatky životních a sociálních funkcí a potřebují zvláštní pomoc a podporu společnosti
Započítávají se děti od narození bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou vedeny v evidenci dětí s tělesnými, duševními a smyslovými vadami.
- ř. 77 z ř. 76 se uvedou děti s tělesným postižením
- ř. 78 z ř. 76 se uvedou děti s duševním postižením
- ř. 79 z ř. 76 se uvedou děti se smyslovým postižením
- ř. 80 z ř. 76 se uvedou děti s kombinovaným postižením
- ř. 81 z ř. 76 se uvedou děti chronicky nemocné
- ř. 82 z ř. 76 se uvedou děti matek se závislostí na návykových látkách
- ř. 84 rozumí se vědomé i nevědomé fyzické či psychické, nenáhodné poškození dítěte, které vede k poruše jeho zdraví a vývoje a ohrožuje jeho blaho a práva
Započítávají se děti s prokázaným i suspektním týráním.

Vazby:

Oddíl I.

ř. 14 alespoň jeden sl. $\neq 0$
sl. 3 \geq sl. 4, týká se ř. 11 až 14
sl. 3 \geq sl. 5, týká se ř. 11 až 14

Pokud je v některém sloupci vyplněn ř. 12 nebo 13, pak v tomtéž sloupci musí být vyplněn i ř. 14 (neplatí naopak).

Pokud ř. 12 $\neq 0$, pak ř. 11 $\neq 0$ ve stejném sloupci, a naopak, platí pro všechny sloupce

ř. 11 \geq ř. 12, týká se sl. 1 až 6

Oddíl II.

ř. 21, sl. 1 $\neq 0$
ř. 21, sl. 1 $>$ ř. 21, sl. 5
ř. 22, sl. 1 = ř. 22 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4)
ř. 22, sl. 1 = ř. 23, sl. 1 + ř. 24, sl. 1 + ř. 25, sl. 1
ř. 22, sl. 1 \geq ř. 26, sl. 1 + ř. 27, sl. 1 + ř. 28, sl. 1
ř. 29, sl. 1 = ř. 29 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4)
ř. 31, sl. 1 = ř. 31 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4)

Oddíl III. týká se ř. 41 až 48

sl. 1 = sl. 2 + sl. 3 + sl. 4 + sl. 5
součet sl. 1 = ř. 29, sl. 1 oddílu II.
sl. 1 \geq sl. 6, platí pro ř. 42, ř. 43 a ř. 44

Oddíl IV.

(ř. 73 + ř. 74) sl. 1 = ř. 22, sl. 1 oddílu II.
(ř. 73 + ř. 74) sl. 2 = ř. 29, sl. 1 oddílu II.
(ř. 73 + ř. 74) sl. 3 = ř. 30, sl. 1 oddílu II.
(ř. 73 + ř. 74) sl. 4 = ř. 31, sl. 1 oddílu II.
sl. 1 \leq ř. 22, sl. 1 oddílu II., platí pro ř. 75, ř. 76, ř. 83 a ř. 84
sl. 2 \leq ř. 29, sl. 1 oddílu II., platí pro ř. 75, ř. 76, ř. 83 a ř. 84
sl. 3 \leq ř. 30, sl. 1 oddílu II., platí pro ř. 75, ř. 76, ř. 83 a ř. 84
sl. 4 \leq ř. 31, sl. 1 oddílu II., platí pro ř. 75, ř. 76, ř. 83 a ř. 84
ř. 76 \geq ř. 77 ve stejném sloupci, platí pro všechny sloupce
ř. 76 \geq ř. 78 ve stejném sloupci, platí pro všechny sloupce
ř. 76 \geq ř. 79 ve stejném sloupci, platí pro všechny sloupce
ř. 76 \geq ř. 80 ve stejném sloupci, platí pro všechny sloupce
ř. 76 \geq ř. 81 ve stejném sloupci, platí pro všechny sloupce
ř. 76 \geq ř. 82 ve stejném sloupci, platí pro všechny sloupce